

РЕЦЕНЗИЯ

от

проф. дн Марияна Николаева Булева-Петрова –

ВТУ „Св. св. Кирил и Методий”,

относно конкурс за

заемане на академичната длъжност „професор“ по

професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство

(музикален анализ),

НМА „Проф. Панчо Владигеров“,

обявен в Държавен вестник, бр. 82/14.10.2022 г.

с кандидат: доц. д-р Снежина Величкова Врангова-Петкова

1. Данни за конкурса

Конкурсът в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство за **професор по музикален анализ** е обявен за нуждите на катедра „Теория на музиката“, Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ на основание чл. 3, ал. 1 от ЗРАСРБ. Единствен кандидат в него е **доц. д-р Снежина Величкова Врангова-Петкова**. Всички етапи на процедурата са преминали коректно при спазване на условията и реда на ЗРАСРБ, Правилника за прилагането му в сила от 06.07.2018 г. и Правилника на Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, актуализиран на заседание на АС на НМА на 29.09.2022 г.

Представените за участие в конкурса материали са документирани изрядно и дават в пълнота необходимата информация.

Кандидатът в конкурса доц. д-р Снежина Врангова отговаря на условието за покриване на Минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в съответното професионално направление 8.3 по групи показатели, както следва: А – 50 т.; В – 100 т.; Г - 325 т. (при изискване за 150); Д – 175 т. (при изискване за 80); Е – 200 т. (при изискване на 120).

2. Данни за кандидата

Творческата биография на доц. д-р Снежина Врангова впечатлява с разностранната педагогическа, изследователска, клавирно-изпълнителска, хормайсторска, популяризаторска, редакторска и проектна дейност. Тази пъстра палитра от изяви се обединява от качествата на личността ѝ – музикална надареност, комуникативност, артистичност, трудоспособност, пословична всеотдайност, високи критерии за качеството на постиженията. Успехът ѝ се корени и в умението да съчетава всички свои компетентности и да обогатява своя професионализъм чрез всяка една засвидетелствана активност в полето на музикалната ни култура. Това я прави желан партньор и на сцената, и в научното общуване, и във всяка екипна дейност, в рамките на която тя е обединител и вдъхновител.

Преподавателската и изследователската работа на Снежина Врангова започва на територията на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, където тя е придобила бакалавърска и магистърска степен по Музикална педагогика. Имам богати лични впечатления от този период в нейното професионално израстване. Ярکو изявеният потенциал за развитие в сферата на музикалната теория е причина тя да надгради своето образование в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ (магистърска степен по музикознание и защитен докторат под научното ръководство на проф. д.изк. Томи Кърклийски). От 2013 г. преподавателската ѝ дейност продължава в НМА (като главен асистент, а от 2016 г. – като доцент по музикален анализ).

3. Приноси на научната продукция

3.1. Халибитационен труд

Хабилитационен труд за участие в конкурса за професор е монографията „Структурно-функционална многозначност. Музикалноаналитични подходи към период и прости типове форми“ (София: Марс 09, 2022, 220 с. ISBN 978-954-2925-51-4).

Монографията вписва ярък авторски принос в полето на учението за музикалните форми, като обогатява научната парадигма чрез „надграждане и прецизиране на утвърдените базови теоретични и методологични постановки, формирани върху обектната основа на класико-романтичното формообразуване, и освобождаване на аналитичните перспективи към нея чрез максимална гъвкавост на подходите“ (с. 8). По пътя към този генерален принос Снежина Врангова следва своя изследователска стратегия, която гарантира научното ѝ постижение.

1. Вниманието се насочва към „нетипологичните художествени явления в музикалното формообразуване“, които оформят *оригинален множествен изследователски обект*. Аргументацията за неговото обособяване е следната: „Обобщенията и генерализациите, върху които много често се основава систематичният подход в образователния музикалнотеоретичен цикъл, се явяват непригодни да откликнат на живата многостранна действителност, като способстват тя да бъде сведена до спектъра на типологични христоматийни образци“ (с. 9). Сам по себе си изследователският обект на монографията вече представлява *съществен практико-приложен принос*, тъй като преодолява „ситото“, с което педагозите пресяват възможните примери за часовете по музикален анализ, за да демонстрират „нормативните постулати на съществуващите форми“¹.

2. Систематизират се натрупаните през последните векове теоретични представи и концепции за логиката на музикалната реч и съответстващите им терминологични подходи в трудовете на емблематични автори от различни школи. Те са представени и във високоинформативни сравнителни таблици. Историко-теоретичните сведения за музикалното изречение, видовете удвоени периоди, функционалността и структурата са с изключителна ценност за музикалнотеоретичната наука и съставляват още един *принос в уплътняването на знанието от сферата на музикалния анализ и в синхронизирането на немскоезичната и англоезичната терминология*.

3. Извежда се идеята за интегрална организация на формата, изявяваща определени характеристики на различни типове форми, като за нейното означаване се предлага и въвежда терминологичният израз **структурно-функционална многозначност** (който дава и заглавие на монографията). Тази ярка терминологична находка е *сериозно теоретично постижение* на Снежина Врангова. Към категориите „структура“ и „функция“, които са базисни за съвременната наука музикален анализ, терминът приобщава и лексемата „многозначност“. Нейното предимство спрямо съществуващите термини „форма на втори план“ или „съвместяване на функции“ е, че дава израз на *процесуалната симултанност* в изявата на различни логически и структурни функции.

¹ Изразът е от по-ранното обобщение на Снежина Врангова в публикация от 2018 г., посветена на музикалнотеоретичните изследвания на Томи Къркклисийски, в които авторката съзира отваряне на музикалния анализ към „динамиката в общите (универсални) формообразуващи принципи и новите типове функционални съотношения, до които тя води“ – тенденция, вдъхновяваща последвалите ѝ научни търсения (вж. Увод, с. 10).

4. Разработва се аналитичен модел за изследване на структурно-функционалната многозначност, който се демонстрира убедително върху подбраните примери. Негово голямо преимущество е активирането на всички ресурси от знания за музиката. По принцип музикалният анализ е наука и учебна дисциплина, която интегрира в единство теоретичните познания, както и цялостния слухов и изпълнителски опит на един музикант. Но аналитичният модел на Снежина Врангова изисква тези предпоставки да се преобразуват качествено в реална компетентност, за да стане възможно обхващането на многообразните индивидуални художествени решения.

Монографията е структурирана в три глави, органично обвързани в логична изследователска драматургия – от проблематиката на периода, тематизиран с фундаменталното му значение на „основна структурна мярка и логически и функционален микромодел на цялото“ (първа глава), през поетапното съграждане на аналитичната стратегия за изследване на структурно-функционалната многозначност в простите форми, основана на факторите *тип тематично развитие, жанрова обусловеност, разширени творчески предпоставки на музиката, фолклорна традиция, индивидуално-стилова характерност* (втора глава), до проекцията на теорията и апробацията на аналитичния модел върху *Багатели-те* на Бетовен (трета глава). Изследването се базира на 181 източника, 91 от които на латиница.

В **увода** на труда авторката аргументира тезата за множествеността в художествените изяви на песенните форми и същевременно заявява своята убеденост, че тази множественост от творчески решения в различни историко-стилистични и жанрови условия е податлива на систематизация. Като подстъп към проблема са представени и съществуващи проблематизации на забелязаното явление в научните разработки на Пенчо Стоянов, Уолъс Бери, Шьонберг, Каплин, Скробков, Способин Мазел, Холопов. Очертани са и задачите на разработката, търсеща нови подходи към художествената емпирия в динамичния контекст на историческото време и на теоретичните постижения на музикологията.

Още в началото на **Първа глава** „*Период и изречение в музикологичната категориална системност – проблеми, възгледи и динамика в историческото време*“ е видима способността на Снежина Врангова да обхваща своя обект мноаспектно през призмата на формообразуващите процеси, историческите тенденции и жанровите предпоставки. В техните динамични проявления авторката открива ключа към разбирането на разновидностите и отклоненията от съществуващите норми, като активира вниманието към всички фактори: функционалности на периода (като форма

на тематично изложение или на самостоятелно музикално произведение); историко-стилистични (барокови – класически) характерни знаци; индивидуално-стилови подходи; пластика на структурата спрямо жанра (период в условията на инструментална или вокална миниатюра, оперна ария, сонатно-симфоничен период); съотносимост на музикалната структура с изходната словесна (поетическа/прозаическа) основа (с. 24 – 25). Върху тази база се очертават и задачите за осветляване на методическите подходи при изучаването на периода, терминологичната специфика в различните национални музикалнотеоретични школи, историческата траектория.

Съдържанието на глава първа е истински дар за българската музикантска общност – не само за изследователите, но и за всички, които оползотворяват знанията, придобити от дисциплината музикален анализ, в своята сфера на професионална изява. Актуализираната информация за период и изречение (със съответните терминологизации) и систематизираните подходи към удвоените форми на периода със сигурност проправят нови възможности и за науката, и за музикалната педагогика. Чрез интегрираните в изложението прозрения на Царлино, Кох и Матезон трудът прави по-живо усещането за връзката между речевия и музикалния синтаксис, а синтезираните идеи на Адолф Бернхард Маркс, Хуго Риман, Ебинийзър Праут, Венсан д'Енди и руската музикална теория правят видима сложността на проблема. Информацията за синтактичните модели на Вилхелм Фишер и теоретичната визия към „изречението“, изведена по линията Арнолд Шьонберг – Ервин Рац – Клеменс Кюн – Уилям Каплин, разбуждат хоризонти, които стандартното ни знание за период с повторен и неповторен строеж е приспало или никога не е разкривало.

Кулминация в тази глава е навлизането в проблематиката на раздел 3 „*Удвоени форми на периода. Обзор на творчески решения и теоретични проблеми и тяхното съвременно осмисляне*“ (с. 54 – 65), който може да се обособи като самостоятелен принос на авторката. Предложените в този раздел различни тълкувания на смислово разслояващите се термини, систематизирани във високо информативните съпоставителни таблици, са с изключителна ценност и за изследователите, и за педогозите. С методологична стойност е изводът за удвоените форми на периода: „От гледна точка на невъзможността за терминологично обединение и консолидация на всички възможни номинационни варианти, в хода на анализ най-важно се оказва **разшифроването на функцията, изпълнявана от визираната структурна единица** (подч. мое – М.Б.) и начинът, по който тя изявява темпоралната, драматургична и жанрова природа на музикалната форма“ (с. 65).

В раздел 4. „Някои ориентири в историческата и стилистична релативност на периода“ изследователските погледи към стиловете от втората половина на XIX век до днес дават отворения финал на глава първа.

Втора глава „Структурно-функционална многозначност в песенните форми – специфика в изследователската стратегия“, която е теоретичен и методологичен център на изследването, излага идеята за структурно-функционалната многозначност, дава шанс на новия термин да работи върху многобройни примери и изгражда аналитичния модел, предложен от авторката. Блестящо подобрите и анализирани образци, съпътстващите изложението схеми и таблици на практика са една концентрация от нагледно систематизирано знание и резултатно приложени музикалноаналитични подходи, обновителни и за науката, и за педагогическата практика.

Като се базира на авторитетни изследователи, още в началото на главата Снежина Врангова извежда идеята за възможността функционалното разбиране на формата да се окаже „ключ и аргументация и към най-сложните и творчески ненормативни атипични структури“ (с. 71). Оригинално е свързването на триадата на Витрувий *utilitas – firmitas – venustas* с триединството *функция – конструкция – форма*. Точка 1.1 „Кратък теоретичен екскурс към функционалните основи на музикалната форма и към основните понятия в областта“ респектира с мащабното обхващане на проблематиката за функционалността от Аристотеловото дефиниране на цялото като съставено от „начало, среда и край“ през реториката (етапите в диспозицията на ораторската реч) и Асафиевата триада „*initium – motus – terminus*“ (i: m: t) до теоретичните постановки в българската музикология. С таблицата на с. 78 и схемата на с. 80 Снежина Врангова съумява да обхване в концентриран вид на практика цялото учение за музикалните форми и то, ако си услужим с великолетната формулировка на Каплин, чрез „процесите, които създават музикалното време“. Така се достига и до променливостта на структурните функции (т. 1.2), и до въвеждането на още две понятия, свързани със структурно-функционална многозначност: *функционално подобие* и *структурно подобие* (т. 1.3).

За осмисляне на различните форми на структурно-функционална многозначност авторката отново достига до съществено заключение: „От приведените примери става ясно, че функционалното подобие може да се реализира както в условията на свободно организирана структура, носеща синтетични качества и несводима към някой от съществуващите стабилни структурни модуси, така и по отношение на конкретни

синтактични единици, които – при отлика в мащаба и структурата си – изпълняват функцията на елемент или форма от различен ранг“ (с. 101). Това умение на авторката да извлича изводи, които имат стойност на ориентири и на частни методи, е една от силните отличителни характеристики на нейния изследователски „стил“. В същия дух са и обобщенията, които придобиват значимостта на теоретични твърдения, например: „При изследването на визираните състояния са възможни поне два ракурса: 1) динамизация или множественост на формата посредством съвместяване на функции в условията на породилия я тип; 2) надрастване/преодоляване на песенните жанрови граници чрез тематична интерпретация, обусловена от вграждане в съставен или сонатен тип форма“ (с. 105).

Бих желала да открия още няколко забележителни примера от глава втора, текстовете към които са образци на аналитично майсторство: Пример II – 5. Моцарт, Струнен квартет № 14 G dur, KV 387, втора част (експозиционен период с черти на сонатна експозиция), Пример II – 6. Й. Хайдн, Струнен квартет op. 76 № 3, III ч. Menuett (сонатно-експозиционен период с четири полуизречения в несонатна част на цикъла), Примери II – 9, 10, 11, 12, проследяващи явяванията на рефрена на рондо-сонатната форма при Бетовен, Соната op. 2 № 3, 4 част, Пример II – 13. Моцарт, Симфония № 40 g moll (KV 550), втора част, експозиция на главна тема: съставен период с повторен строеж – функционално подобие на сонатна форма без разработка, както и блестящият пример от творчеството на Шуберт – Пример II – 15. Франц Шуберт, Die schöne Müllerin op. 25, № 8 – Morgengruss.

В представянето на глава втора следва да се постави акцент и върху раздел 5. „*Основание в обща или национална фолклорна традиция – школа – индивидуално-стилова характерност*“, където присъства оригинален пример (Пример II – 16. Любомир Пипков, Пролетни приумици, № 13 – Две ритмични вариации – тема). В духа на структурно-функционалната многозначност той дава възможност за различно тълкуване: период с вариантно повторено второ полуизречение, двойна проста триделна форма, рондообразна, както и вариантна форма. По този повод авторката присъединява и теоретичните прозрения на учени като Светлана Захариева и Искра Рачева.

Трета глава „*Жанрово-стилистични ракурси към структурно-функционалната организация на формата в Багатели op. 119 № 7 – 11 от Бетовен*“ впечатлява със своята оригиналност. Специално искам да открия раздел 1.1. „*Малките неща*“ на фантазията. *Формообразуващи рефлексии на модуса “quasi una fantasia” в Багатела*

ор. 33 № 7 от Бетовен – един текст, който прави чест на българската музикалнотеоретична наука. Бих поставила специален акцент върху един детайл – самото начало на багателата, което получава следната интерпретация: „Налице е толкова силна вътрешна представа за логически и функционално определена форма, че композиторът организира протичането на музикалното време единствено чрез ритмическо движение и звуковисочинна позиция. Моделираният по този начин структурен ритъм показва до каква степен в съзнанието на Бетовен вече са вградени синтактичните и функционални характеристики на основния елемент на „структурния фонд“ на времето – периода.“ (с. 161)

Хабилитационният труд на Снежина Врангова респектира със своята мащабност във всички изследователски измерения:

- *историческа дълбочина* в обхващането на художествени образци от различни епохи, стилове и жанрове (от барока до творческите светове от XX век);
- *широк теоретичен контекст*, в който значимите постижения на учението за музикалните форми не се конфронтират, а запазват гъвкавия аналитичен модел с неподозирани възможности за актуализация;
- *стройна вертикална организация на авторската концепция*, в която всяка теза логически надгражда предходната и в същото време излъчва нови теоретични перспективи. Този подход йерархизира равнищата и същевременно прави много гъвкави техните взаимоотношения по линията подобие – съвместимост – многозначност.

Научен редактор на монографията е проф. д.изк. Томи Кърклиясийски. Тук е мястото да отбележа, че професионалните успехи на Снежина Врангова са достойното продължение на една школа, към която тя винаги заявява своя пиетет и чиито високи критерии за наука следва и постига. Имала е шанса да бъде студентка и на родоначалника на тази школа – проф. д.изк. Пенчо Стоянов, и на наследника му – неин Учител в НМА – проф. д.изк. Томи Кърклиясийски, който прозорливо разпозна дарованието ѝ и способността ѝ да го проявява в единството на наука, педагогика, изпълнителство.

Мога да обобщя, че с появата на монографията *„Структурно-функционална многозначност. Музикалноаналитични подходи към период и прости типове форми“* музикалната наука е обогатена с труд, който е етапно постижение за теорията и педагогическата практика – образец за изследователска зрялост, иновативност и креативност.

3.2. Научни публикации в сборници и доклади от конференции

Научната продукция на Снежина Врангова включва и голям брой публикации в реферирано издание, в авторитетни научни списания и рецензирани сборници. Впечатлява богатството от тематизации и проблематизации в нейните научни интереси и постижения. Ще ги разпределя в няколко групи, които очертават трайни посоки в нейните научни търсения според изследователските обекти на разработките:

- творби от български композитори²;
- проблеми на жанра³;
- история на учението за музикалните форми⁴;
- музикалният анализ в учебните програми и учебниците по музика за общото образование⁵;

² **Врангова, Снежина.** Двадесет и две вариации за пиано от Любомир Пипков – още един възможен поглед. – В: Музикално-научен алманах “Киприана Беливанова” (година трета). София: Хайни, 2005, с. 67 – 79; **Врангова, Снежина.** Соната за цигулка и пиано №1 оп.3 от Пенчо Стоянов – В: Творческият свят на Пенчо Стоянов – сборник материали по случай 75-годишнината от рождението на композитора. София: Хайни, 2006, 79 – 91; **Врангова-Петкова, С. В.** «Пассакалия и fuga» для большого симфонического оркестра Здравко Манолова – вклад в европейские музыкально-творческие традиции XX в. – В: Вестник музыкальной науки. 2020. Т. 8, № 2. С. 144–156. DOI: 10.24411/2308-1031-2020-10032; **Врангова, Снежина.** Жанрът като идея „in progress“. Дивертименто концертанте за камерен оркестър, 1968 от Лазар Николов в пресечната точка на „модела“, творческия идеал и отраженията на историческото време. – В: Идея – идеал – идеология. Академични пролетни четения 2022. София: НМА; **Врангова, Снежина.** Стилистични траектории във вариациите върху докомпозиционен тематизъм (Любомир Пипков, „Пътуване из Албания“ – шестнадесет картини върху една албанска песен за струнен оркестър). – В: Изкуствоведски четения 2020. Модул Ново изкуство: Пътешествия. Т. 2. Институт за изследване на изкуствата, БАН, С., 2021, с. 450 – 459

³ **Врангова, Снежина.** Погледи към концертността: творчески концепции, социокултурни и индивидуалнопсихологически характеристики. – В: Млада наука за изкуствата. София: М – 8 – М, 2010, с. 112 – 119; **Врангова, Снежина.** Класическият инструментален романс в творчеството на Моцарт и Бетовен. Отношения жанр – структура – тема. – В: Алманах НМА, 2015, с. 114 – 127; **Врангова, Снежина.** Жанрът дивертименто – проекции и динамика на класическата идея за „развлечение“ в контекста на българската музикална култура през XX век. – В: Академичен форум „Интегрална музикална теория“ 2016. София: НМА „Проф. Панчо Владигеров“, 2017, с. 132 – 148.

⁴ **Врангова, Снежина.** Музикалният анализ в България в светлината на XXI век. Идеи и актуални академични очертания на научната област в музикалнотеоретичните изследвания на Томи Кърклияски. – доклад, представен на научната конференция „Българското музикознание: ретроспективи и перспективи (70 години музикознание в БАН)“, 09-10 февруари, 2018. – В: Българско музикознание, 2018, № 2, с. 80 – 90.

⁵ **Врангова, Снежина.** Измерения на музикалния анализ в обучението по музика в началния етап на основната образователна степен. Теоретико-приложни и методически ракурси към процеса на формиране на музикални представи чрез категориите на изразността, структурата и жанра. – В: Съвременно музикално образование и възпитание. Национална научна конференция по повод 25-годишнината на специалност ПОМ“ към Педагогически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, 28 юни, 2018. Велико Търново: УИ „Св. св. Кирил и Методий“, 2019, с. 124 – 146; **Врангова, Снежина.** Формиране на представата за музикално цяло в обучението по музика (5.- 7. клас в ОУ). – В: Съвременно музикално образование и възпитание. Сборник доклади от Втората национална научна конференция. Велико Търново, 2.07.2021. Велико Търново: УИ „Св. св. Кирил и Методий“, 2021, с. 71 – 86.

- серия от публикации, в които поетапно съзрява концепцията на монографията за структурно-функционалната многозначност⁶.

В различните по тип публикации обаче през техния изследователски предмет е видима една тенденция, която принципно е присъща на изследователи със зрели научни идеи и последователно прилагани подходи към тях. Например първите две формално обособени от мен групи разкриват специфично вътрешно единство – насочване към творби, които не само разкриват уникалните стилистични характеристики на композитора, но и разтварят изследователската перспективи към разширяване на знанието за даден музикален жанр, към проблематизация на нови аспекти на музикалното формообразуване, както и към психологическите механизми на творческия процес. Такъв облик на общата публикационна активност е свидетелство за намерена и трайно следвана изследователска стратегия, която се дължи на налични предпоставки за методологически подход: изключително високо ниво на теоретична компетентност, което осветява и „подрежда“ емпиричния материал, като инервира перспективните зони, заслужаващи изследователски интерес → богат слухов опит, който много успешно „улавя“ конкретните образци, притежаващи качеството на изследователски обекти → култивиран професионализъм за бързо генериране на индуктивни умозаклучения, от които в определен момент се извършва мисленият отскок към нови теоретични конструкти (каквото е случаят със съзряването на разглеждания тук проблем за структурно-функционалната многозначност).

4. Друг тип научни активности и изяви

Както вече бе споменато в самото начало на рецензията, Снежина Врангова впечатлява с широкия спектър от дейности, които вече са й отредили авторитетно

⁶ **Врангова, Снежина.** Подходи към разбиране на структурно-функционалната многозначност в песенните форми. Студия. – В: Алманах НМА, година 10 (2018). София: Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“, 2019, с.130 – 154; **Врангова, Снежина.** „Дребните неща“ на фантазията. Формообразуващи рефлексии на модуса „quasi una fantasia“ в „Багатела“ оп. 33 №7 от Бетовен. – В: Академични пролетни четения 2020. Светът на Бетовен – Бетовен и светът. София: Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“, 2020, с. 181 – 192; **Врангова, Снежина.** Жанрово-стилистични ракурси към структурно-функционалната организация на формата в Багатели оп. 119 № 7 – 11 от Бетовен. Студия. – В: Алманах НМА, година 11 – 12 (2019 – 2020). София: Издателство на НМА, 2021, с. 62 – 98; **Врангова, Снежина.** Период и изречение в музикологичната категориална системност – проблеми, възгледи и динамика в историческото време. – В: Българско музикознание, 2021, №2, с. 44 – 72. Студия; **Врангова, Снежина.** Удвоени форми на периода. Творчески решения и теоретични проблеми. Опит за съвременен осмисляне. – В: Академичен форум „Интегрална музикална теория“ 9/ 2022. София: НМА „Проф. Панчо Владигеров“, 2022, с. 150 – 162.

място в музикалната ни общност. На базата на предоставените материали по конкурса следва да се очертаят няколко посоки на изява, които са значими и приносни:

- **редакторска и съставителска дейност** в качеството ѝ на член на редколегията на Алманаха на НМА, на сборници от научни събития (например приноса ѝ за реализираните сборници от национални конференции под надслов „Съвременно музикално образование и възпитание“, организирани от катедра „Музика“ на ВТУ „Св. св. Кирил и методий – 2018, 2021); научен редактор на монографии; организатор на Музикалнотеоретична кръгла маса, посветена на 100-годишния юбилей на НМА „Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ в XXI век – музикално изкуство и музикална наука – НМА „Проф. Панчо Владигеров“, 2022, съставител и редактор на сборник *Академичен форум „Интегрална музикална теория“*, 2022;
- **журиране** в национални и международни конкурси за певци и инструменталисти във Велико Търново;
- **проектна дейност**;
- **методическа дейност**: участие в създаване на учебни планове, автор на учебни програми за различни степени на образованието;
- **преподавателска дейност** и научно ръководство на магистърски дипломни работи.

Всеки, който е контактувал със Снежина Врангова, знае, че и най-подробният списък на регистрирани активности не може да изрази същността на нейното личностно присъствие и начина, по който тя раздава себе в подкрепа на всяка стойностна творческа инициатива. Радостно е, че тези свои качества Снежина Врангова успешно влага и по посока на докторската програма на НМА. С първия си докторант Симеон Златков вече е постигнала забележителен практически резултат – първо издание на 22 вариации за пиано от Любомир Пипков, в което тя е автор на предговора. В светлината на моето виждане за достойнствата на една професорска кандидатура за НМА мога да обобщя, че Снежина Врангова цялостно изпълва със съдържание представата за учения, обществено ангажирания музиколог и педагог и творчески изявяващия се музикант, обединени в една активна фигура с трайно присъствие в съвременната наука, образование и култура.

5. Заключение

Единственият кандидат в конкурса доц. д-р Снежина Врангова представя богата научна продукция с богат тематичен обхват на изследователските търсения, с насочване към сложни за осмисляне художествени светове, на базата на които се обновява теорията и методологията.

Всичко казано дотук е основание да дам своята професионална подкрепа и да предложа на уважаемите членове на Научното жури по конкурса да избере доц. д-р Снежина Величкова Врангова-Петкова за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство.

Януари, 2023

Рецензент:

проф. дн Марияна Булева